

Zbornik sudske prakse

Predmet C-537/13

**Birutė Šiba
protiv
Arūnasa Devėnasa**

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Lietuvos Aukščiausiasis Teismas)

„Zahtjev za prethodnu odluku – Direktiva 93/13/EEZ – Područje primjene – Ugovori sklopljeni s potrošačima – Ugovor o pružanju pravnih usluga sklopljen između odvjetnika i potrošača“

Sažetak – Presuda Suda (deveto vijeće) od 15. siječnja 2015.

1. *Zaštita potrošača – Nepoštene odredbe u potrošačkim ugovorima – Direktiva 93/13 – Područje primjene – Ugovor o pružanju pravnih usluga sklopljen između odvjetnika i fizičke osobe – Uključenost*

(Direktiva Vijeća 93/13, uvodna izjava 10. i čl. 2. t. (b) i (c))

2. *Zaštita potrošača – Nepoštene odredbe u potrošačkim ugovorima – Direktiva 93/13 – Cilj – Zaštita slabije stranke – Primjena u okviru ugovora o pružanju pravnih usluga*

(Direktiva Vijeća 93/13, uvodna izjava 10.)

3. *Zaštita potrošača – Nepoštene odredbe u potrošačkim ugovorima – Direktiva 93/13 – Područje primjene – Utjecaj javnog ili privatnog karaktera pružanja usluga koje su predmet ugovora – Nepostojanje – Iznimka – Odredbe ugovora o pružanju pravnih usluga, o kojima se pregovaralo*

(Direktiva 93/13 Vijeća, uvodne izjave 10. i 14. te čl. 2. t.(c))

4. *Zaštita potrošača – Nepoštene odredbe u potrošačkim ugovorima – Direktiva 93/13 – Nepoštena ugovorna odredba u smislu članka 3. – Ocjena nacionalnog suca – Mjerila*

(Direktiva 93/13, čl. 4. st. 1. i 5.)

1. Direktivu Vijeća 93/13 o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima valja tumačiti na način da se ona primjenjuje na standardizirane ugovore o pravnim uslugama, sklopljene između odvjetnika i fizičke osobe koja ne postupa s ciljem povezanim s njezinom profesionalnom djelatnošću.

Naime, kao što propisuje uvodna izjava 10. Direktive 93/13, ujednačeni zakonski propisi u području nepoštenih ugovornih odredaba moraju se primjenjivati na sve ugovore koji se zaključuju između prodavatelja (robe) ili pružatelja (usluge) i potrošača, definiranih člankom 2. točkom (b) i (c) spomenute direktive. Slijedom toga, Direktiva 93/13 ugovore na koje se primjenjuje određuje ovisno o svojstvu ugovornih stranaka, odnosno ovisno o tome postupaju li one ili ne u okviru svoje

profesionalne djelatnosti. Stoga je odvjetnik koji u okviru svoje profesionalne djelatnosti pruža pravnu uslugu uz naknadu, u korist fizičke osobe koja postupa s privatnim ciljevima „prodavatelj (robe) ili pružatelj (usluge)“ u smislu članka 2. točke (c) Direktive 93/13. Na ugovor o pružanju takve usluge zbog toga se primjenjuje režim te direktive.

(t. 20., 21., 24., 35. i izreka)

2. Vidjeti tekst odluke.

(t. 22., 23.)

3. Kad je riječ o zaštiti potrošača – cilju Direktive 93/13 o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima, javni ili privatni karakter profesionalne djelatnosti ili njezina posebna zadaća ne mogu odrediti pitanje same primjenjivosti spomenute direktive. U tom pogledu, članak 2. točka (c) odnosi se na svaku profesionalnu djelatnost, bila ona javna ili privatna, te se, kao što to stoji u njezinoj uvodnoj izjavi 14., ta direktiva primjenjuje i na profesionalne djelatnosti javnoga karaktera.

Slijedom toga, kad je riječ o pravnim uslugama koje odvjetnici pružaju uz naknadu, okolnost da oni u okviru svoje djelatnosti moraju poštovati povjerljivost svojih odnosa sa „strankama potrošačima“ nije zapreka primjeni Direktive 93/13 kad je riječ o standardiziranim ugovornim odredbama u ugovorima o pružanju pravnih usluga. Naime, ugovorne odredbe o kojima se ne vode pojedinačni pregovori, osobito one sastavljene za opću upotrebu, same po sebi ne sadržavaju personalizirane podatke koji se odnose na stranke odvjetnikâ, otkrivanje kojih bi moglo ugroziti odvjetničku tajnu. Točno je da bi sastavljanje posebne ugovorne odredbe, osobito one o načinima nagrađivanja odvjetnika, moglo, makar i neizravno, otkriti određene aspekte odnosa između odvjetnika i njegove stranke koji bi trebali ostati tajni. Međutim, o takvoj bi se ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo i slijedom toga se na nju, kako to proizlazi iz točke 19. ove presude, ne bi primjenjivala Direktiva 93/13.

(t. 25., 28., 30.-32.)

4. Kako bi se ocijenila nepoštenost ugovora na koje se primjenjuje Direktiva 93/13 o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima, mora se uzeti u obzir narav usluga koje su predmet ugovora, u skladu s člankom 4. stavkom 1. spomenute direktive, u vezi s njezinom uvodnom izjavom 18. Tu procjenu treba izvršiti nacionalni sud, vodeći računa o toj naravi i pozivajući se na sve okolnosti povezane sa sklapanjem ugovora koje su postojale u trenutku njegova sklapanja.

Slijedom toga, kad je riječ o ugovorima o pravnim uslugama, sud koji je uputio zahtjev prilikom procjene jasnoće i razumljivosti ugovornih odredaba, u skladu s člankom 5. prvom rečenicom Direktive 93/13, treba voditi računa o posebnoj naravi tih usluga te u slučaju postojanja sumnje prednost dati tumačenju koje je najpovoljnije za potrošača, u skladu s drugom rečenicom spomenutog članka.

(t. 33., 34.)